

การวิเคราะห์และเปรียบเทียบความเหมาะสมของระบบไฟส่องสว่างถนนพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับพื้นที่ห่างไกล
Analysis and Comparison on Suitability of Solar Street Lighting system on remote area

**กิตติพงษ์ ศรีพานกุล^{*}, อนิรุตต์ มัทธูจักษ์, ขวลิต ถิ่นวงศ์พิทักษ์, อำไพศักดิ์ ทิบุญญา,
ธนรัฐ ศรีวีระกุล, ทรงสุภา พุ่มชุมพล, ร.ท.สมญา ภูณะยา และ บงกช บุญเพชร**

ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตำบลเมืองศรีโค
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190

โทร 0-4535-3309 E-mail: Sripanagul2011@hotmail.com, anirut.mat@gmail.com, A.Matthujak@ubu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดประสงค์เพื่อเสนอแนวทางการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความเหมาะสมของระบบไฟส่องสว่างถนนพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับพื้นที่ห่างไกล โดยในการออกแบบระบบฯ จะใช้โปรแกรม DIALux version 4.10 ทำการจำลองค่าความสว่างบนผิวถนนเพื่อคัดเลือกโคมไฟส่องสว่างถนน และใช้วิธีสมมูลพลังงานคำนวณหาขนาดของแผงโซลาร์เซลล์ จากการออกแบบจะได้ระบบฯ 4 ระบบ ได้แก่ 1) ระบบที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Crystalline silicon ร่วมกับโคม LED (CL) 2) ระบบที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Thin film ร่วมกับโคม LED (TL) 3) ระบบที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Crystalline silicon ร่วมกับโคมฟลูออเรสเซนต์ (CF) และ 4) ระบบที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Thin film ร่วมกับโคมฟลูออเรสเซนต์ (TF) โดยทำการติดตั้งทั้ง 4 ระบบ ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งมีพื้นที่ติดตั้งทั้งหมด 5 พื้นที่ทั่วทั้งเกาะเต่ารวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 20 ชุดทดลอง ข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัดของแต่ละชุดทดลองจะถูกเก็บไว้ในระบบเก็บข้อมูลของแต่ละชุด หลังจากนั้นข้อมูลเหล่านั้นจะถูกส่งผ่านระบบสื่อสารไร้สาย Zigbee ที่มีการเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายโทรศัพท์ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาเก็บไว้ใน Computer server ส่วนกลาง ซึ่งสามารถตรวจสอบข้อมูลการทำงานต่างๆ ของทุกชุดทดลองได้บน Website จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทำงานของระบบฯ พบว่า ระบบฯ ที่เหมาะสมทางด้านวิศวกรรมคือระบบ CL ส่วนระบบที่มีความเหมาะสมทางด้านเศรษฐศาสตร์คือระบบ TF ดังนั้นในการคัดเลือกระบบฯ ที่เหมาะสมที่จะนำไปติดตั้งที่เกาะเต่าจึงจัดทำเกณฑ์การคัดเลือกขึ้นซึ่งเกณฑ์จะมีเนื้อหาครอบคลุมถึงการวิเคราะห์ทางวิศวกรรมและเศรษฐศาสตร์รวมถึงความพึงพอใจของคนในพื้นที่ ผลที่ได้จากเกณฑ์การคัดเลือกพบว่า ระบบฯ ที่เหมาะสมสำหรับเกาะเต่าคือ ระบบที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Crystalline silicon ร่วมกับโคม LED เนื่องจากเป็นระบบฯ ที่ได้คะแนนจากเกณฑ์การคัดเลือกสูงที่สุด

คำสำคัญ: ไฟส่องสว่างถนนพลังงานแสงอาทิตย์, เกาะเต่า, ระบบสื่อสารไร้สาย Zigbee, เกณฑ์การคัดเลือก

1. บทนำ

การวิจัยเกี่ยวกับระบบไฟส่องสว่างถนนพลังงานแสงอาทิตย์ ที่ผ่านมามีการศึกษามากมายต่อเนื่องในด้านต่างๆ อาทิ ด้านการพัฒนาอุปกรณ์ของระบบรวมถึงการประยุกต์ใช้งานจริง [1, 2] โดยในปี ค.ศ. 2009 Wu และคณะ [3] ได้ทำการศึกษาทางเศรษฐศาสตร์ของระบบไฟส่องสว่างถนน 3 ระบบ ดังนี้ 1) ระบบที่ใช้โคม LED ขนาด 100 W ติดตั้งร่วมกับสายส่ง 2) ระบบที่ใช้โคมปรอทขนาด 400 W ติดตั้งร่วมกับสายส่ง และ 3) ระบบที่ใช้โคม LED ขนาด 100 W ติดตั้งร่วมกับแผงโซลาร์เซลล์ ในการศึกษาได้ใช้ข้อมูลจากคุณสมบัติของอุปกรณ์ ราคาของอุปกรณ์และค่าการติดตั้งเป็นข้อมูลในการคำนวณทางเศรษฐศาสตร์ โดยการศึกษาจะทำการเปรียบเทียบระบบฯ ที่ใช้โคม LED ขนาด 100 W ติดตั้งร่วมกับสายส่ง และระบบฯ ที่ใช้โคม LED ขนาด 100 W ติดตั้งร่วมกับแผงโซลาร์เซลล์ เปรียบเทียบกับระบบฯ ที่ใช้โคมปรอทขนาด 400 W ติดตั้งร่วมกับสายส่ง จากการศึกษาพบว่า ระยะเวลาคืนทุนของระบบที่ใช้โคม LED ร่วมกับสายส่งมีระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 2.2 ปี และระบบที่ใช้โคม LED ขนาด 100 W ร่วมกับแผงโซลาร์เซลล์มีระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 3.3 ปี

ในปี ค.ศ. 2012 Nagendra R Velaga และ Amit Kumar [4] ได้ทำการประเมินทางเศรษฐศาสตร์ของระบบไฟส่องสว่างถนนที่จะทำการติดตั้งในพื้นที่ชนบทของประเทศไทย ซึ่งระบบที่เลือกพิจารณา 2 ระบบคือ ระบบไฟส่องสว่างถนนที่ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ร่วมกับโคม LED และระบบไฟส่องสว่างถนนที่ใช้พลังงานไฟฟ้าจากสายส่งร่วมกับโคม High Pressure Sodium (HPS) จากการประเมินพบว่า ระบบไฟส่องสว่างถนนที่ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ร่วมกับโคม LED จะมีการลงทุนที่สูงกว่า แต่ถ้าพิจารณาการเดินทางสายส่งไฟฟ้าพร้อมด้วยแล้ว ระบบไฟส่องสว่างถนนที่ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ร่วมกับโคม LED มีความเหมาะสมที่สุดที่จะติดตั้งในพื้นที่ชนบท เนื่องจากค่าในการลงทุนของระบบ HPS มีการลงทุนที่สูงกว่า 91,506 รูปี หรือคิดเป็น 71,190 บาท

ในปี ค.ศ. 2013 กิตติพงษ์ ศรีพานกุล และคณะ [5] ได้ทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความเหมาะสมของระบบไฟส่องสว่างถนนพลังงานแสงอาทิตย์บนเกาะเต่า ซึ่งมีทั้งหมด 4 ระบบ ดังนี้ 1) ระบบไฟส่องสว่างถนนที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Crystalline silicon ร่วมกับโคม LED 2) ระบบไฟส่องสว่างถนนที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Crystalline silicon ร่วมกับโคมฟลูออเรสเซนต์ 3) ระบบไฟส่องสว่างถนนที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Thin film ร่วมกับโคม LED และ 4) ระบบไฟส่องสว่างถนนที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Thin film ร่วมกับโคมฟลูออเรสเซนต์ โดยทำการติดตั้งจริงในพื้นที่ของเกาะเต่าทั้งหมด 5 พื้นที่ รวมชุดทดลองที่ใช้ในการติดตั้งทั้งหมด 20 ชุด ในการศึกษาจะทำการเก็บข้อมูลการทำงานของระบบต่างๆ 15 นาที โดยใช้อุปกรณ์เก็บข้อมูลของระบบ (ASSL) และจะส่งข้อมูลการทำงานของระบบโดยใช้ระบบสื่อสารไร้สาย Zigbee เป็นระบบส่งข้อมูล จากการวิเคราะห์พบว่า ระบบไฟส่องสว่างถนนที่เหมาะสมกับพื้นที่เกาะเต่าทางด้านวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุดคือระบบที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Crystalline silicon ร่วมกับโคม LED โดยมีประสิทธิภาพของแผงโซลาร์เซลล์เท่ากับ $10.20 \pm 1.27\%$, ค่าความต้องการกำลังไฟฟ้าของระบบเท่ากับ 24.17 วัตต์ และค่าดัชนีการใช้พลังงานของระบบเท่ากับ 6.87% ต่อมาในปีเดียวกัน กิตติพงษ์ ศรีพานกุล และคณะ [6] ได้ทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบทางเศรษฐศาสตร์ของระบบไฟส่องสว่างถนนพลังงานแสงอาทิตย์บนเกาะเต่าทั้งหมด 4 ระบบ รวมถึงทำการเปรียบเทียบกับระบบไฟส่องถนนทั่วไปที่ใช้

พลังงานไฟฟ้าจากสายส่งร่วมกับโคมฟลูออเรสเซนต์ขนาด 36 วัตต์ด้วย จากการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ของระบบไฟส่องถนนที่ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ทั้ง 4 ระบบ พบว่าระบบไฟส่องสว่างถนนที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Thin film ร่วมกับโคมฟลูออเรสเซนต์มีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์มากที่สุด และเมื่อนำระบบดังกล่าวทำการเปรียบเทียบกับระบบไฟส่องสว่างถนนที่ใช้พลังงานไฟฟ้าจากสายส่งพบว่า ระบบนี้มีมูลค่าในปัจจุบันที่ถูกกว่าระบบไฟส่องสว่างถนนที่ใช้พลังงานไฟฟ้าจากสายส่ง โดยมีมูลค่าปัจจุบันที่ถูกกว่าถึง 4,054.58 บาท จะเห็นได้ว่างานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น [5,6] เมื่อพิจารณาตามความเหมาะสมที่แตกต่างกันจะด้ระบบที่แตกต่างกัน จึงยังไม่สามารถทำการคัดเลือกระบบไฟส่องสว่างถนนพลังงานแสงอาทิตย์ที่มีความเหมาะสมติดตั้งบนเกาะเต่าได้

ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงได้นำเสนอตัวอย่างหรือแนวทางการคัดเลือกระบบไฟส่องสว่างถนนพลังงานแสงอาทิตย์จากทั้งหมด 4 ระบบ โดยออกแบบเกณฑ์การตัดสินใจ ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมถึงการวิเคราะห์ทางวิศวกรรมและเศรษฐศาสตร์รวมถึงความพึงพอใจของคนในพื้นที่ โดยข้อมูลส่วนใหญ่ในเกณฑ์ได้นำเสนอในงานวิจัยก่อนหน้า [5,6] และในแต่ละข้อของเกณฑ์จะมีน้ำหนักคะแนนให้ตามความเหมาะสม ส่วนการติดตั้งระบบฯ และเก็บข้อมูล ใช้พื้นที่เกาะเต่า อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่ศึกษา

2. การออกแบบชุดทดลอง

ในการออกแบบระบบไฟส่องสว่างถนนพลังงานแสงอาทิตย์หรือชุดทดลองที่จะนำไปติดตั้งบนเกาะเต่า จะทำการออกแบบโดยใช้เงื่อนไข ซึ่งสามารถแยกการออกแบบได้ตามอุปกรณ์ ได้ดังนี้

2.1 โคมไฟส่องสว่างถนน ในการออกแบบโคมไฟส่องสว่างถนน จะทำการออกแบบโดยใช้เงื่อนไขคือ โคมที่ใช้ในการออกแบบจะต้องเป็นโคมหลอด LED และโคมหลอดฟลูออเรสเซนต์ที่ใช้กำลังไฟฟ้าน้อยที่สุด และให้ค่าความสว่างบนผิวนถนนผ่านมาตรฐานของกรมทางหลวง คือ 2.1 Lux [7] จากการจำลองค่าความสว่างบนผิวนถนนโดยใช้โปรแกรม DIALux 4.10 [8] พบว่า โคมไฟส่องสว่างถนนที่ผ่านเงื่อนไขการออกแบบคือ โคมหลอด LED ขนาด 20 วัตต์ และโคมหลอดฟลูออเรสเซนต์ขนาด 28 วัตต์ (14x2 วัตต์)

2.2 แผงโซลาร์เซลล์ ในการคัดเลือกแผงโซลาร์เซลล์เพื่อใช้ในการติดตั้ง จะทำการคัดเลือกโดย แผงที่ใช้ในการติดตั้งจะต้องเป็นแผงชนิด Crystalline silicon และแผงชนิด Thin film ซึ่งสามารถคำนวณหาขนาดของแผงโซลาร์เซลล์ได้จากค่าพลังงานแสงตกกระทบที่เกาะเต่า [9] และค่าการใช้พลังงานไฟฟ้าของระบบฯ จากผลการคำนวณเทียบกับตารางคุณสมบัติของแผงโซลาร์เซลล์ยี่ห้อ EverExceed [10] พบว่าขนาดของแผงโซลาร์เซลล์จะต้องมีขนาด 120-130 วัตต์

2.3 แบตเตอรี่ ในการคำนวณหาขนาดของแบตเตอรี่ จะใช้เงื่อนไขคือ ระบบฯ จะต้องสามารถสำรองไฟได้ไม่น้อยกว่า 3 วัน จากการคำนวณพบว่า แบตเตอรี่ที่ใช้ติดตั้งร่วมกับระบบฯ จะต้องมีความจุเท่ากับ 100 แอมแปร์ชั่วโมง ดังนั้นผลที่ได้จากการคำนวณของอุปกรณ์ต่างๆ สามารถแบ่งชุดทดลองออกเป็น 4 ระบบ ดังนี้

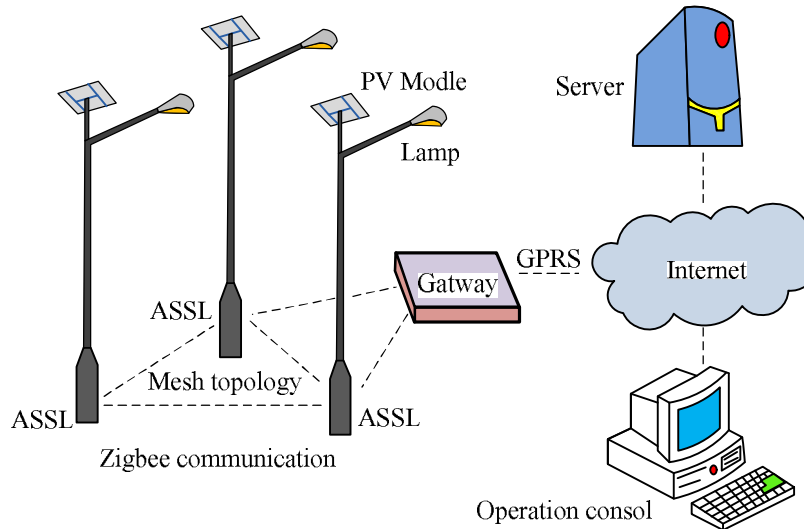
- 1) แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Crystalline silicon ติดตั้งร่วมกับโคม LED ใช้สัญลักษณ์ CL
- 2) แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Crystalline silicon ติดตั้งร่วมกับโคมฟลูออเรสเซนต์ ใช้สัญลักษณ์ CF
- 3) แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Thin film ติดตั้งร่วมกับโคม LED ใช้สัญลักษณ์ TL
- 4) แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Thin film ติดตั้งร่วมกับโคมฟลูออเรสเซนต์ ใช้สัญลักษณ์ TF

3. การติดตั้งชุดทดลอง

ในการติดตั้งชุดทดลอง จะทำการติดตั้งทั้ง 4 ระบบใน 5 พื้นที่ทั่วทั้งเกาะดังรูปที่ 1 รวมทั้งหมด 20 ชุดทดลอง ซึ่งในแต่ละชุดจะติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัด Advance Solar Street Lighting (ASSL) เพื่อทำการตรวจวัดและเก็บข้อมูลของค่ากระแสไฟฟ้าและแรงดันไฟฟ้าของระบบฯ โดยจะเก็บข้อมูลทุกๆ 15 นาที ซึ่งสามารถสำรองข้อมูลได้ 2 วัน โดย ข้อมูลที่ถูกเก็บไว้ใน ASSL จะถูกส่งให้กับ Gateway โดยใช้ระบบสื่อสารไร้สาย Zigbee ที่มีการสื่อสารแบบ Mesh Topology ดังแสดงในรูปที่ 2 จากนั้น Gateway จะส่งข้อมูลให้กับ Server ซึ่งสามารถตรวจสอบและ Download ข้อมูลได้ใน Website: 118.175.71.77/webasstest1/Main.aspx

รูปที่ 1 พื้นที่ติดตั้งชุดทดลองทั้งหมด 20 ชุด บน 5 พื้นที่ของเกาะเต่า

รูปที่ 2 การส่งข้อมูลของระบบไฟส่องสว่างถนน แบบ Mesh Topology ที่ใช้ระบบสื่อสารไร้สาย Zigbee

4. หลักการและเงื่อนไขการคัดเลือกระบบฯ

ในการคัดเลือกระบบฯ จะใช้เกณฑ์ที่จัดทำขึ้น [11] เพื่อใช้ในการประเมินความสามารถในการทำงานของระบบฯ โดยในเกณฑ์ที่จัดทำขึ้นนี้ มีเนื้อหาครอบคลุมการวิเคราะห์ทางวิศวกรรมและเศรษฐศาสตร์รวมถึงความพึงพอใจของคนในพื้นที่ ซึ่งในแต่ละข้อของเกณฑ์การตัดสินใจจะมีน้ำหนักคะแนนให้ตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดความสมดุลในการตัดสินใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 เกณฑ์ในการประเมินระบบผลิตกระแสไฟฟ้า ในส่วนของเกณฑ์การประเมินระบบผลิตกระแสไฟฟ้า จะใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจทั้งหมด 8 ข้อ ดังนี้

- 1) ราคา (System Cost) หมายถึง ราคาของแผงโซลาร์เซลล์และราคาของอุปกรณ์ประกอบที่ใช้ร่วมกับแผงนั้นๆ โดยจะใช้ราคาอ้างอิงในปัจจุบันเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบ และให้คะแนนตามราคาที่สูงกว่าและต่ำกว่าเท่านั้น ค่าน้ำหนักของราคากำหนดให้มีค่าเท่ากับ 10%
- 2) ความไวแสงของแผงโซลาร์เซลล์ (Sensitivity) หมายถึง ความเร็วของการตอบสนองของแผงโซลาร์เซลล์ในการผลิตกระแสไฟฟ้า ค่าความไวแสงนี้เป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งของแผงโซลาร์เซลล์ ค่าน้ำหนักของความไวของแผงนี้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 10%
- 3) การเสื่อมประสิทธิภาพ (Degrading) หมายถึง การลดลงของความสามารถในการผลิตพลังงานไฟฟ้าของแผงโซลาร์เซลล์ ซึ่งดูได้จากประสิทธิภาพของแผงโซลาร์เซลล์ที่ลดลงตามระยะเวลา กำหนดค่าน้ำหนักของการเสื่อมประสิทธิภาพให้มีค่าเท่ากับ 10%
- 4) การสิ้นเปลืองการใช้พลังงานเฉลี่ยหรือดัชนีการใช้พลังงาน (Energy Utilization Index, EUI) หมายถึง ความสามารถในการใช้ประโยชน์ของพลังงานแสงตกกระทบบนพื้นของแต่ละระบบฯ กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของคะแนนเท่ากับ 20%
- 5) ประสิทธิภาพชั่วขณะ (Current Efficiency) หมายถึง ความสามารถในการเปลี่ยนพลังงานแสงตกกระทบบนพื้นเป็นพลังงานไฟฟ้า ณ ช่วงเวลาใดๆ กำหนดค่าน้ำหนักของประสิทธิภาพชั่วขณะให้มีค่าเท่ากับ 10%
- 6) อุณหภูมิสะสมของแผง (Temperature Rise) หมายถึง อุณหภูมิของแผงโซลาร์เซลล์ที่เพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากความร้อนของแสงแดดที่ตกกระทบบนแผงโซลาร์เซลล์ตลอดทั้งวัน ค่าอุณหภูมิสะสมของแผงโซลาร์เซลล์นี้มีผลต่อประสิทธิภาพชั่วขณะ และประสิทธิภาพรวมของแผงโซลาร์เซลล์ด้วย กำหนดค่าน้ำหนักของอุณหภูมิสะสมให้มีค่าเท่ากับ 10%
- 7) การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของระบบผลิตกระแสไฟฟ้า (Cost-Benefits Analysis) หมายถึง การศึกษาถึงผลตอบแทนทางการเงินและต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการติดตั้งระบบฯ ซึ่งในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน จะใช้วิธีการคำนวณหามูลค่าเทียบเท่าปัจจุบัน (Present worth : PW) เพื่อทำการเปรียบเทียบกันว่าระบบใดใช้ค่าใช้จ่ายสุทธิต่ำที่สุด กำหนดค่าน้ำหนักของการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของระบบผลิตกระแสไฟฟ้า เท่ากับ 20%
- 8) ความพึงพอใจของผู้ใช้ในพื้นที่ หมายถึง ความพอใจของผู้ใช้งานที่อยู่บนพื้นที่เกาะเต่า โดยจะจัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินความพอใจของแผงโซลาร์เซลล์ทั้งสองชนิด และให้คะแนนตามความพอใจที่สูงกว่าและต่ำกว่าเท่านั้น ค่าน้ำหนักของความพอใจของประชาชนในพื้นที่ กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 10%

4.2 เกณฑ์ในการประเมินระบบส่องสว่าง ในส่วนของการประเมินโคมไฟส่องสว่างถนน จะใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจทั้งหมด 7 ข้อ ดังนี้

- 1) ราคา (System Cost) หมายถึง ราคาของโคม หลอดและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบในระบบฯ โดยจะใช้ราคาอ้างอิงในปัจจุบันเป็นข้อมูลในการคำนวณ ค่าน้ำหนักของราคากำหนดให้มีค่าเท่ากับ 10%
- 2) การใช้พลังงาน (Energy Consumption) หมายถึง ปริมาณพลังงานที่โคมและอุปกรณ์ประกอบใช้ในการให้แสงสว่าง ค่าน้ำหนักของการใช้พลังงานกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 20%
- 3) ค่าความสว่างเฉลี่ย (Average Brightness) หมายถึง ค่าความสว่างเฉลี่ยที่พื้นผิวจราจร โดยจะทำการวัดค่าความสว่างที่จุดต่างๆ ตลอดช่วงความยาวของถนน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบกัน ค่าน้ำหนักของค่าความสว่างเฉลี่ยกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 15%

4) ค่าการกระจายตัวของความสว่าง (Brightness Uniformity) หมายถึง ความสม่ำเสมอของความสว่างที่ระบบผลิตได้ตลอดช่วงความยาวของถนน โดยจะทำการวัดค่าความสว่างที่จุดต่างๆ ตลอดช่วงความยาวของถนน แล้วนำมาหาลักษณะการกระจายตัวของความสว่าง กำหนดค่าน้ำหนักของการกระจายตัวของความสว่างเท่ากับ 15%

5) อุณหภูมิสะสมของหน้าโคม (Lamp Temperature Rise) หมายถึง ความสามารถในการระบายความร้อนของโคม เนื่องจากความร้อนที่สะสมในโคมมากขึ้นจะทำให้อายุการใช้งานของหลอดสั้นลง กำหนดให้ค่าน้ำหนักของอุณหภูมิสะสมของโคมเท่ากับ 10%

6) การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของระบบส่องสว่าง (Cost-Benefits Analysis) หมายถึง การศึกษาถึงผลตอบแทนทางการเงินและต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการติดตั้งระบบฯ ซึ่งในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน จะใช้วิธีการคำนวณหามูลค่าเทียบเท่าปัจจุบัน (Present worth : PW) เพื่อทำการเปรียบเทียบกันว่าระบบใดใช้ค่าใช้จ่ายสุทธิต่ำที่สุด กำหนดค่าน้ำหนักของการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของระบบส่องสว่างเท่ากับ 20%

7) ความพึงพอใจของผู้ใช้ในพื้นที่ หมายถึง ความพอใจของผู้ใช้งานที่อยู่บนพื้นที่เกาะเต่า โดยจะจัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินความพอใจของโคมไฟส่องสว่างถนนทั้งสองชนิด และให้คะแนนตามความพอใจที่สูงกว่าและต่ำกว่าเท่านั้น ค่าน้ำหนักของความพอใจของผู้ใช้งานในพื้นที่กำหนดให้มีความเท่ากับ 10%

5. การคัดเลือกระบบไฟส่องสว่างถนน

ในการคัดเลือกระบบฯ จะทำการประเมินเกณฑ์ในแต่ละข้อ ซึ่งจะมีตัวคูณ 1 และ 0 เป็นตัวที่แสดงว่าดีหรือด้อย โดยที่ 1 แสดงว่าดี และ 0 แสดงว่าด้อย แล้วนำตัวคูณนี้ไปคูณกับค่าน้ำหนักของเกณฑ์ในข้อนั้นๆ ค่าที่ได้คือคะแนนจริงของข้อนั้น จากเกณฑ์การคัดเลือกระบบไฟส่องสว่างถนนในหัวข้อที่ 4 สามารถสรุปคะแนนการประเมินได้ดังแสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

จากผลการประเมินระบบผลิตกระแสไฟฟ้าของแผงโซลาร์เซลล์ทั้งสองชนิดที่แสดงในตารางที่ 1 โดยมีคะแนนรวมเต็ม 100 คะแนน จากผลการประเมินพบว่า แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Crystalline silicon ได้คะแนนประเมินรวม 60 คะแนน ส่วนแผงโซลาร์เซลล์ชนิด Thin film ได้คะแนนประเมินรวม 40 คะแนน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแผงโซลาร์เซลล์ชนิด Crystalline silicon มีความเหมาะสมใช้ในการติดตั้งมากที่สุด

จากผลการประเมินระบบส่องสว่างของโคมทั้งสองชนิดที่แสดงในตารางที่ 2 โดยที่คะแนนรวมเต็ม 100 คะแนน จากผลการประเมินพบว่าโคมชนิด LED ได้คะแนนประเมินรวม 70 คะแนน ส่วนโคมชนิดฟลูออเรสเซนต์ได้คะแนนประเมินรวม 30 คะแนน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าโคมชนิด LED มีความเหมาะสมใช้ในการติดตั้งมากที่สุด

ตารางที่ 1 สรุปคะแนนการประเมินระบบผลิตกระแสไฟฟ้า

เกณฑ์	ค่าน้ำหนัก	Thin film		Crystalline	
		ตัวคูณประเมิน	คะแนนจริง	คะแนนประเมิน	คะแนนจริง
1. ราคา (System Cost)	10	1	10	0	0
2. ความไวของแผง (Sensitivity)	10	1	10	0	0
3. การเสื่อมประสิทธิภาพ (Degrading)	10	0	0	1	10
4. การสิ้นเปลืองการใช้พลังงานเฉลี่ยหรือ ดัชนีการใช้พลังงาน (Energy utilization Index)	20	0	0	1	20
5. ประสิทธิภาพชั่วขณะ (Current Efficiency)	10	0	0	1	10
6. อุณหภูมิสะสมของแผง (Temperature Rise)	10	0	0	1	10
7. วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน (Cost Benefits Analysis)	20	1	20	0	0
8. ความพึงพอใจของผู้ใช้ในพื้นที่ (Users Satisfaction)	10	0	0	1	10
รวม	100	-	40	-	60

ตารางที่ 2 สรุปคะแนนการประเมินระบบส่องสว่าง

เกณฑ์	ค่าน้ำหนัก	โคมชนิด ฟลูออเรสเซนต์		โคมชนิด LED	
		ตัวคูณประเมิน	คะแนนจริง	คะแนนประเมิน	คะแนนจริง
1. ราคา (System Cost)	10	1	10	0	0
2. การใช้พลังงาน (Energy Consumption)	20	0	0	1	20
3. ค่าความสว่างเฉลี่ย (Average Brightness)	15	0	0	1	15
4. ค่าการกระจายตัวของความสว่าง (Brightness Distribution)	15	0	0	1	15
5. ค่าความร้อนของโคม (Lamp Temperature)	10	0	0	1	0
6. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน (Cost Benefits Analysis)	20	1	20	0	0
7. ความพึงพอใจของผู้ใช้ในพื้นที่ (Users Satisfaction)	10	0	0	1	10
รวม	100	-	30	-	70

6. สรุปผลการศึกษา

งานวิจัยนี้ได้นำเสนอแนวทางการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความเหมาะสมของระบบไฟส่องสว่างถนนพลังงานแสงอาทิตย์ โดยการออกแบบเกณฑ์การตัดสินใจ เพื่อคัดเลือกระบบที่เหมาะสมกับที่จะติดตั้งบนเกาะเต่า จากเกณฑ์และผลการประเมินในหัวข้อที่ 4 และ 5 สรุปได้ว่า ระบบผลิตกระแสไฟฟ้าที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิด Crystalline silicon ได้คะแนนจากเกณฑ์ประเมินสูงสุด โดยมีค่าเท่ากับ 60 คะแนน และระบบส่องสว่างที่ใช้โคมชนิด LED ได้คะแนนจากเกณฑ์ประเมินสูงสุด โดยมีค่าเท่ากับ 70 คะแนน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ระบบไฟส่องสว่างถนนที่เหมาะสมที่จะทำการติดตั้งบนพื้นที่เกาะเต่าคือ ระบบไฟส่องสว่างถนนที่ติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ชนิด Crystalline silicon ร่วมกับโคมชนิด LED ซึ่งคิดคะแนนรวมให้เป็นเปอร์เซ็นต์ได้เท่ากับ 65% ของคะแนนเต็ม ทั้งนี้การประเมินตามเกณฑ์ต่างๆ ที่กล่าวมานั้นเป็นการประเมินความเหมาะสมของระบบฯ สำหรับใช้ติดตั้งบนพื้นที่เกาะเต่า ซึ่งในแต่ละข้อของเกณฑ์อ้างอิงสำหรับพื้นที่นี้เท่านั้น ซึ่งไม่ได้หมายความว่าสามารถใช้เกณฑ์นี้ในพื้นที่อื่นได้

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองพัฒนาระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (PEA) และภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

8. บรรณานุกรม

- [1] O.S. Sastry และคณะ., 2010, "Development of white LED based PV lighting systems," Solar Energy Materials & Solar Cells, 1430-1433.
- [2] Wuthipong Suponthana และคณะ., 2549, "Performance Evaluation of Solar Home Systems in Hot Climate Condition mc-Si PWM versus a-Si MPPT Charger Controller System," การประชุมวิชาการเครือข่ายพลังงานแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2.
- [3] M.s. Wu และคณะ., 2009, "Economic feasibility of solar-powered LED roadway lighting," Renewable energy, 1934-1938.
- [4] Nagendra R Velaga and Amit Kumar., 2012, "Techno-economic Evaluation of the Feasibility of a Smart Street Light System A case study of Rural India," Social and Behavioral Sciences, 1220-1224.
- [5] กิตติพงษ์ และคณะ., 2556, "การวิเคราะห์และเปรียบเทียบความเหมาะสมของระบบไฟส่องสว่างถนนพลังงานแสงอาทิตย์บนเกาะเต่า," การประชุมวิชาการเครือข่ายพลังงานแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 9, 910-915.
- [6] กิตติพงษ์ และคณะ., 2556, "การวิเคราะห์และเปรียบเทียบทางเศรษฐศาสตร์ของระบบไฟส่องสว่างถนนพลังงานแสงอาทิตย์บนเกาะเต่า," การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 27, 37-38.
- [7] วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยใน พระบรมราชูปถัมภ์, 2545, "มาตรฐานการติดตั้งไฟฟ้าสำหรับประเทศไทย," กรมทางหลวง.
- [8] DIALux, 2011, "โปรแกรมสำหรับออกแบบระบบไฟส่องสว่าง DIALux 4.10," <http://www.dial.de/DIAL/en/dialux-international-download.html> [January 2011].
- [9] กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงานร่วมกับ ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553, "ศักยภาพพลังงานแสงอาทิตย์ของประเทศไทย," www.dede.go.th/dede [มกราคม 2553].
- [10] ตารางคุณสมบัติของแผงโซลาร์เซลล์ 2553, "EverExceed," www.everexceed.com [มกราคม 2553].
- [11] คณะวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 2556, "รายงานความก้าวหน้าฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 โครงการพัฒนาและติดตั้งระบบไฟส่องสว่างถนนแบบประหยัดพลังงานโดยใช้หลอด LED โดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์พร้อมระบบติดตามการทำงานแบบไร้สายที่เกาะเต่า," กองพัฒนาระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค.